

Burzyciele historii

W Głubczycach na Opolszczyźnie został rozwalony przez hunwejbínów spóźnionego antykomunizmu pomnik poświęcony żołnierzom Armii Czerwonej. Wzniesiony został on już w 1945 roku i upamiętniał 676 żołnierzy Armii Czerwonej 1 Frontu Ukraińskiego, którzy polegli w walkach o miasto Leobschütz z hitlerowskimi Niemcami.

Pomnik nie tylko został zlikwidowany, ale uczyniono to po raz kolejny w formie jakiegoś tandetnego jarmarcznego przedstawienia. Pokaz ten był firmowany przez szkodliwy i kosztowny Instytut Pamięci Narodowej. Emitowała to telewizja. Dla mnie najbardziej kuriozalnym był moment gdy styropianowy kombatant i telewizyjny celebryta rozbijający kilofem rytualne fragment pomnika. Budzi to najgorsze skojarzenia z historii jak i współczesności.

W ciągu ostatniego roku zburzono w Polsce 28 pomników, które upamiętniały radzieckich żołnierzy. Trudno zrozumieć tę dintojrę soldaruchów nawet jeśli miałyby ona manifestować niechęć rządzących do aktualnych działań Federacji Rosyjskiej. I to z trzech zasadniczych powodów. Po pierwsze, pomniki upamiętniają żołnierzy radzieckich, a nie tylko rosyjskich – a więc również np. Ukraińców walczących z Niemcami. Po drugie, w Armii Czerwonej służyło w różnych okresach ok. 220 000 Polaków. W 1943 roku ok. 25 000 Polaków z Armii Czerwonej zasiliło szeregi I Armii Wojska Polskiego. Sam takich ludzi poznałem np. żołnierza Korpusu Ochrony Pogranicza Antoniego Jodkiewicza. Nosił on obok polskich odznaczeń Order Czerwonego Sztandaru czy Ojczyźnianej Wojny. Po trzecie, zupełnym

szaleństwem jest już usuwanie pomników, tych żołnierzy co walczyli z III Rzeszą na terenach ziem odzyskanych i zdobytych dla Polski. To pewien rodzaj depolonizacji.

Problem nie tylko dotyczy pomników upamiętniających żołnierzy radzieckich. Zlikwidowano w ostatnich latach pomniki poświęcone żołnierzom Wojska Polskiego (WP), Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KBW) i Milicji Obywatelskiej (MO), którzy walczyli z UPA. Znam przypadki, że burzono pomniki na których upamiętnieni byli również żołnierze Armii Krajowej czy widniał napis Monte Cassino.

Takie działania mają znaczenie i konsekwencje w polityce międzynarodowej. Strona polska musi sobie zdawać z tego sprawę. Za jakiś czas, co możemy przewidzieć z dużym prawdopodobieństwem zacznie się rozbiórka polskich pomników Rosji. I mam nadzieję, że na tym upamiętniającym wypadek lotniczy w Smoleńsku się skończy. Ale może być znacznie gorzej. Będzie to dla nas Polaków bardzo bolesne.

[Łukasz Marcin Jastrzębski](#)